

Een nieuw cursusjaar

Vanaf nu is dit zijn kamer, zijn raam en zijn uitzicht. De afgelopen twee jaar heeft hij bijna al zijn vrije tijd gestopt in noodzakelijk geachte cursussen. Hij is geen studiehoofd, vroeger niet en nu nog niet. Uiteindelijk is het hem gelukt. Hij is geslaagd en benoemd. Niemand die hem deze positie nog afneemt.

Langzaam staat Robbert op en loopt zonder precies te weten naar het kleine spiegeltje in de hoek van zijn kamer. Meestal durft hij niet zo goed naar zichzelf te kijken, maar wat hij nu ziet stelt hem gerust. Zijn licht golvende donkere haar reikt precies tot aan het kraagje van zijn blauwe poloshirt. Zijn bruine meestal wat somber staande ogen stralen nu energie uit en kleuren goed bij zijn gebruikte gezicht. Zijn stoppeltjesbaard ziet er keurig verzorgd uit. 'Dynamische kop, jongen,' zegt hij zachtjes tegen zichzelf.

Als hij zich omdraait ziet hij dat het opnieuw is gaan regenen. In de laatste week van de zomervakantie is het weer omgeslagen. Het schoolplein ligt er nat en verlaten bij. Midden op het plein staat een oude kastanjeboom vol met groene bolsters. Over enkele weken vormt het plein weer het strijdtoneel van wat binnen het team *de kastanjeoorlog* wordt genoemd. Hij zou daar regels voor moeten opstellen.

Zonder kloppen komt ze binnen en wijst grinnikend op het metalen bordje *Directeur*, dat hij vanmorgen eigenhandig op de deur heeft geschroefd. Een grote bos bloemen belandt met een boogje op zijn bureaublad. Op het kaartje staat: *Zonder inspiratie geen leiderschap, veel succes, Els.*

'Je hebt zeker nog geen secretaresse om de bloemen in het water te zetten?' In haar stem die klank, die hij zo goed kent. Vrolijkheid met een onderton van cynisme.

'Geeft niets hoor, ik doe het zelf wel even.' Weg is ze.

Hij en een secretaresse, de luxe alleen al.

Een paar minuten later is ze terug.

'Kijk eens hoe prachtig.' Stralend zet ze de bos gele bloemen op het tafeltje en ratelt door. 'Zo gauw er gelegenheid voor is gaan we de zaak hier updaten. Samen dat oubollige jaren-zeventig-sfeertje wegwerken, te beginnen met die avondse teakhouten boekenkast.'

Hij zucht en knikt. Weet dat ze gelijk heeft. Soms kan hij daar heel slecht tegen.

Als Els vertrokken is, kijkt hij naar de vaalbruine gordijnen. De geur van tot op de draad versleten ribbeltjesvloerbedekking dringt tot hem door en hij hoort weer de stem van zijn voorganger: 'We zijn een school, Robbert, een basisschool. Geen ICT-bedrijf of bankgebouw. Zolang er geen middelen zijn om deze kamer aan te passen, gaan de kinderen voor.'

Meneer Bruinsma, zo werd hij door de collega's en de ouders aangesproken. Geen *meester Jan*, geen denken aan. Een man met gezag en wars van uiterlijk vertoon. Hij weigerde zich directeur te laten noemen. Commerciële na-aperij noemde hij dat. Zijn school bestond uit onderwijzers en onderwijzeressen. Het woord leraar was taboe. Zijn motto *veiligheid door traditie* was vermaard. Slechts mondjesmaat waren er kleine veranderingen opgetreden. Meestal als direct gevolg van het bezoek aan de tweejaarlijkse onderwijsbeurs. Uit de kleurrijke folders mocht dan een verlanglijstje worden opgesteld.

Na de ronde met het rode potlood, fluisterend de *Bruinsma-censuur* genoemd, kon het overgeblevene besteld worden. Vergeleken met andere scholen lopen ze nog hopeloos achter.

'Het wordt geen eenvoudige klus, Robbert,' heeft het bestuur hem bij zijn benoeming als directeur voorgehouden. 'Er moet veel gebeuren en in heel korte tijd, kun je dat aan?'

Met goed gespeelde zekerheid heeft hij *ja* gezegd. Maar toen hij opgelucht de bestuurskamer wilde verlaten, riepen ze hem terug.

'Nog een ding en niet onbelangrijk. De tijden zijn veranderd. Wat Bruinsma zich kon veroorloven, kan jij je niet meer. *Ouders* is vandaag de dag synoniem met *klanten*. Onthoud dat.'

Vanmorgen, op weg naar de eerste werkvergadering, liep hij opgewekt de stenen trap af. De inrichting van de directiekamer mocht dan een aftands zootje zijn, het gebouw op zich is prachtig. De school heeft allure, is gebouwd in de Amsterdamse stijl, met stenen gangen, granieten vloeren, betegelde muren en overal kleine raampjes, enkele met glas in lood. Buiten op het speelplein kan je op sommige hoeken het lage pannendak bijna aanraken.

Bovendien levert het bergen leerlingen op. Ouders in de wijde omtrek, die kapitalen hebben betaald om in een jaren-dertig-huis te wonen, vallen als een blok voor dit gebouw. Over de inhoud en organisatie van het onderwijs wordt bij aanmelding zelden een vraag gesteld.

Tijdens de vergadering werd zijn stemming er steeds beter op. In tegenstelling tot Bruinsma bood hij alle ruimte voor het vertellen van vakantie verhalen. Uit de ogen van de leerkrachten straalde nieuwe energie. Even had hij het gevoel samen met het team op reis te zijn. Zijn team. Christina's kunstreis naar Florence concurreerde met Johans fietstocht langs de vuurtorens van Bretagne. Natuurlijk werd er ook ingehaakt op zijn nieuwe positie.

'Robbert, zit je hier nu anders dan anderhalve maand geleden?' Annemiek lachte erbij, maar keek tegelijkertijd de kring rond. Het voelde als een aanval. Direct eroverheen, laat je niet piepelen, schoot door hem heen.

'Ik zit prima, Annemiek, en nu wil ik graag direct nog een mok koffie van je.' Even bleef het stil, op de gezichten een lichte verbazing. Iedereen schonk hier altijd zijn eigen koffie in, zelfs Bruinsma.

'Natuurlijk, meneer de directeur, ook nog een koekje erbij?'

Kort na de middag sluit hij het computerprogramma met leerling overzichten af en loopt naar de klas van Annemiek. De tafeltjes staan keurig in groepjes van vier, de naambordjes in vrolijke kleuren erbovenop.

'Groep 3 is klaar voor de eerste schooldag,' meldt Annemiek geheel overbodig. 'En nu ik je toch zie en we die nieuwe computers hebben gekregen, lijkt het me reuze handig als we gebruik kunnen gaan maken van een schoolnetwerk.'

Een schoolnetwerk! Hij weet dat het een wens van haar is. Eind vorig cursusjaar is ze er al met hem over begonnen. Hij heeft het toen makkelijk kunnen afwimpelen. En nu? Nu moet hij een beslissing nemen.

'Enig idee hoeveel dat kost?' vraagt hij voorzichtig.

Het snelle antwoord: 'Ik niet, maar daar ben jij toch voor,' brengt hem in verwarring. Om zijn gedachtenkluwen de baas te blijven knijpt hij hard in de sleutelbos in zijn broekzak. Hiervoor is hij niet naar haar klas gelopen.

'Ik zal het bij het bestuur aankaarten, je hoort van mij.' In zijn stem klinkt meer aarzeling dan hij zou willen.

'Volgende week op de vergadering?' Annemiek gaat achter haar bureautje zitten.

'Misschien,' antwoordt hij en loopt haar klas uit.

Op de gang kijkt hij werktuigelijk omhoog. Een schoolnetwerk. Moet dat met kabels of kan het ook draadloos? Zijn autoritaire toon vanmorgen, toen hij om een nieuwe mok koffie vroeg, is door Annemiek feilloos geregistreerd. Hij weet dat ze hem de maat gaat nemen. *Veiligheid door traditie*. Ze kotst van die woorden en verwacht van hem nu daadwerkelijke verandering. Op de trap struikelt hij bijna over de bovenste trede.